

Briselē, 7.3.2019.
COM(2019) 122 final

2019/0067 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Divpusējā uzraudzības padomē atbilstoši Nolīgumam starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropas Kopienu par sadarbību civilās aviācijas drošības reglamentēšanā Eiropas Savienībai jāieņem jautājumā par 4. pielikuma pievienošanu Nolīgumam

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

2008. gadā Eiropas Savienība un Amerikas Savienotās Valstis parakstīja nolīgumu par sadarbību civilās aviācijas drošības reglamentēšanā (turpmāk – “Nolīgums”). Nolīgums stājās spēkā 2011. gada 1. maijā, un tā darbības joma sākotnēji ietvēra tikai lidojumderīgumu un atbilstības pārbaudes sakarā ar vides aizsardzības prasībām, aeronavigācijas ražojumu apstiprināšanu un pārraudzību, kā arī uzturēšanas iekārtu apstiprināšanu un pārraudzību. Pēcāk Nolīguma darbības joma tika paplašināta, iekļaujot arī personāla licencēšanu un apmācību, gaisa kuģa ekspluatāciju, gaisa satiksmes pakalpojumus un gaisa satiksmes pārvaldību.¹ Paplašināšana tika veikta ar 2017. gada 13. decembrī parakstītu grozījumu un kopš minētā datuma tiek piemērota provizoriski.

Ņemot vērā Nolīguma paplašināto darbības jomu, Komisija, kurai palīdzēja Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (EASA), kopā ar ASV Federālo aviācijas pārvaldi (FAA) izveidoja jaunu Nolīguma 4. pielikumu par lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtu (FSTD) pārraudzību, lai mazinātu FSTD nevajadzīgu regulatīvo uzraudzību Eiropas Savienībā un ASV.

Ierosinātā jaunā FSTD pielikuma darbības joma aptver atkārtotus lidmašīnu pilnīgu lidojumu trenāžieru (FFS) novērtējumus.

Pašlaik ir 131 aktīvs EASA sertifikāts FFS, kuri atrodas ASV, un 34 aktīvi FAA sertifikāti FFS, kuri atrodas dalībvalstīs (Apvienotajā Karalistē – 17, Nīderlandē – 3, Francijā – 13, un Dānijā – 1). Katrai tādai iekārtai ir divkārtšs sertifikāts – EASA un FAA sertifikāts, ja iekārta atrodas ASV, un FAA sertifikāts un valsts aviācijas iestādes vai – dažos gadījumos – EASA sertifikāts, ja iekārta atrodas ES dalībvalstīs.

Lai sertifikāti nezaudētu derīgumu, katrs trenāžieris regulāri ir atkārtoti jāizvērtē. Tas liek veikt divkārtšu revīziju katrai iekārtai, kas savukārt izraisa nevajadzīgu administratīvo slodzi, papildu izmaksas saistībā ar otru novērtējumu un samazina iekārtu pieejamību pilotu apmācībai. Piemēram, 2017. gadā EASA veica 132 atkārtotus novērtējumus par FFS, kas atrodas ASV. Savukārt FAA 2017. gadā veica 34 atkārtotus novērtējumus par ES dalībvalstīs esošiem FFS. Iestādes veiktās novērtēšanas laikā FFS nav pieejams mācību nolūkos.

Ar ierosināto jauno FSTD pielikumu atkārtota novērtēšana tiks vienkāršota. EASA paļausies uz FAA to iekārtu atkārtotā novērtēšanā, kas atrodas ASV, un FAA paļausies uz valsts aviācijas iestādēm vai – dažos gadījumos – EASA to iekārtu atkārtotā novērtēšanā, kas atrodas ES dalībvalstīs. Tas ļaus novērst divkārtšu revīziju un attiecīgi radīs izmaksu un produktivitātes ietaupījumus EASA, FAA un nozarei. Saskaņā ar FAA aprēķiniem 2017. gadā tā ir piemērojusi ES dalībvalstīs esošu FFS operatoriem maksu aptuveni 170 000 USD, lai kompensētu izmaksas par Eiropā veikto atkārtoto novērtēšanu uz vietas. Savukārt attiecībā uz ES EASA 2017. gadā piemēroja vairāk nekā 1,1 miljona EUR maksu ASV esošu FFS operatoriem, lai kompensētu ceļa izdevumus saistībā ar atkārtotiem novērtējumiem, kas veikti ASV (papildus maksai par ASV pavadītajām darba stundām novērtējumu veikšanas laikā).

¹ PADOMES LĒMUMS (ES) Nr. 2018/61, 2017. gada 21. marts.

- **Saskanība ar esošajiem politikas noteikumiem attiecīgajā politikas jomā**

Sadarbība starp ES un Amerikas Savienotajām Valstīm aviācijas drošuma jomā ir daļa no Aviācijas stratēģijas Eiropai. Ierosinātais jaunais *FSTD* pielikums saskan ar Nolīguma par civilās aviācijas drošuma regulēšanu starp ES un ASV vispārīgajiem mērķiem: nodrošināt augstu civilās aviācijas drošumu pasaulē un pēc iespējas mazināt nevajadzīgas regulatīvās uzraudzības ekonomisko slogu aviācijas nozarei un operatoriem.

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Nolīgums palīdz tiekties uz ES ārējās aviācijas politikas pamatmērķi, uzlabojot civilās aviācijas drošumu un veicinot tirdzniecību un ieguldījumus aeronavigācijas ražojumos. Jaunais *FSTD* pielikums saskan ar ES kopējo aviācijas politiku, veicinot sertifikātu un tehnisko atzinumu savstarpēju pieņemšanu ar galvenajiem starptautiskajiem partneriem un ļaujot efektīvāk izmantot ES un dalībvalstu līmenī pieejamos resursus.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Līgums par Eiropas Savienības darbību, sevišķi tā 100. panta 2. punkts sasaistē ar 218. panta 9. punktu. Subsidiaritāte (jomām, kas nav Savienības ekskluzīvā kompetencē)

Neattiecas.

- **Proporcionalitāte**

Neattiecas.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Jauna pielikuma pievienošana Nolīgumam ir visefektīvākais instruments, ar ko sasniegt mērķi ļaut efektīvi savstarpēji pieņemt atbilstības atzinumus un dokumentāciju par lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtām (*FSTD*).

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

ES dalībvalstis, kurās atrodas (*FAA* sertificēti) *FFS*, ir iesaistījušās uzticības veidošanas pasākumā, ko 2013. gadā, gatavojoties šā jaunā pielikuma izveidei, veica *EASA* un *FAA*.

Komisija informēja ES dalībvalstis un ar tām apspriedās par jauna *FSTD* pielikuma veidošanu Padomes Aviācijas jautājumu darba grupā a) ar ziņojumiem par diskusijām Divpusējā uzraudzības padomē saskaņā ar Nolīgumu (kurās ES dalībvalstis ir aicinātas piedalīties) un b) saistībā ar gatavošanos Padomes Lēmumam (ES) 2018/61, lai paplašinātu Nolīguma darbības jomu, tostarp iekļaujot personāla licencēšanu un apmācību.

Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Jaunā *FSTD* pielikuma izstrādē Eiropas Komisijai palīdzēja *EASA*. *EASA* un *FAA* salīdzināja ES un ASV *FSTD* sertifikācijas prasības regulējuma ziņā. Salīdzināšana tika pabeigta 2014. gadā un ļāva ES un ASV sistēmā konstatēt arī regulējuma atšķirības, uz kurām attiecas tā dēvētie “īpašie nosacījumi”, kas paredzēti ierosinātajā *FSTD* pielikumā.

EASA arī novērtēja *FAA* Nacionālo simulatoru programmu (*NSP*), lai varētu uzticēties ASV lidojumu trenāžieru uzraudzības sistēmai. Novērtēšanā ietilpa *EASA* apmeklējums *NSP* birojā Atlantā (2013. gada augustā), kā arī *NSP* *EASA* sertificētu trenāžieru novērtēšanas novērojumi Dalasā (2013. gada novembrī) un Maiami (2013. gada decembrī). Novērtēšana aptvēra tikai lidmašīnu pilnīgu lidojumu trenāžieru atkārtotu novērtēšanu, kas atbilst ierosinātā *FSTD* pielikuma darbības jomai.

2014. gada 2. jūlijā *EASA* kopā ar *FAA* ziņoja ar Nolīgumu izveidotajai Divpusējai uzraudzības padomei, ka regulējuma salīdzināšana, kā arī uzticības veidošanas pasākumi ir sekmīgi beigušies. Ar to noslēdzās tehniskie priekšdarbi jaunā *FSTD* pielikuma izstrādei.

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas

- **Pamattiesības**

Neattiecas

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nav ietekmes uz ES budžetu

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

No ES puses *EASA* koordinēs jaunā *FSTD* pielikuma īstenošanu. Detaļās īstenošanas procedūras tiks noteiktas Trenažieru īstenošanas procedūrās (TĪP), kuru izstrādi pašlaik beidz tehniskie aģenti *EASA* un *FAA* (paredzētajā laikā, lai pieņemtu jauno *FSTD* pielikumu).

FSTD pielikuma īstenošanas pārraudzību vispirms veiks *FSTD* uzraudzības padome, kas atbildēs saskaņā ar Nolīgumu izveidotajai Divpusējai uzraudzības padomei. *FSTD* uzraudzības padome regulāri ziņos Divpusējai uzraudzības padomei.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

1. iedaļa “Mērķis un joma”

Šajā *FSTD* pielikuma iedaļā skaidrots pielikuma mērķis, kas ir atbilstības atzinumu un dokumentācijas savstarpēja pieņemšana, kā arī tehniskā palīdzība *FFS* atkārtotā novērtēšanā un kvalifikācijā.

Pielikuma darbības joma aptver tādu lidmašīnām paredzētu *FFS* atkārtotu novērtēšanu un pastāvīgu kvalifikāciju, kam ir *FAA* un *EASA* vai kādas ES dalībvalsts pilnvarotās aviācijas iestādes izdota kvalifikācija.

2. iedaļa “Definīcijas”

Šajā *FSTD* pielikuma iedaļā definēti daži biežāk izmantotie tehniskie termini.

3. iedaļa “Kopīgā koordinācijas organizācija”

Šajā iedaļā izveidota *FSTD* uzraudzības padome, kas atbildēs Divpusējās uzraudzības padomes priekšā un kuras pienākums būs nodrošināt *FSTD* pielikuma faktisko īstenošanu. *FSTD* uzraudzības padomi kopīgi vada *EASA* un *FAA* lidojumu standartu direktori. Galvenie *FSTD* uzraudzības padomes pienākumi ietver:

- a) trenažieru īstenošanas procedūru (TĪP) izstrādi, apstiprināšanu un pārskatīšanu;
- b) informācijas apmaiņu par attiecīgiem drošības jautājumiem un rīcības plānu izstrādi to risināšanai;
- c) šā pielikuma konsekventas piemērošanas nodrošināšanu;
- d) informācijas apmaiņu par plānotajām un notiekošajām noteikumu radīšanas darbībām, kas varētu ietekmēt pielikuma pamatu un darbības jomu;
- e) informācijas apmaiņu par nozīmīgām izmaiņām pušu *FSTD* kvalifikācijas sistēmās, kas varētu ietekmēt pielikuma pamatu un darbības jomu;
- f) tehnisku jautājumu risināšanu, kas ir tehnisko aģentu un aviācijas iestāžu pienākumos un ko nevar atrisināt zemākā līmenī; un
- g) pielikuma grozījumu ierosināšanu Divpusējai uzraudzības padomei.

4. iedaļa “Īstenošana”

Šajā iedaļā paredzēti detalizēti nosacījumi savstarpējai novērtējuma ziņojumu pieņemšanai starp pusēm un *FAA* un *EASA* kvalifikācijas turpināšanai attiecībā uz *FFS* saskaņā ar Nolīgumu. Dalībvalstu valsts aviācijas iestādes vai – dažos gadījumos – *EASA* *FAA* vārdā veiks novērtēs iekārtas, kas atrodas ES, un *FAA* *EASA* vārdā novērtēs iekārtas, kas atrodas ASV.

Šajā iedaļā arī paredzēti noteikumi par turpmākajām darbībām pēc novērtējuma ziņojuma atzinumiem, tehniskās palīdzības sniegšanu īpašu novērtējumu veikšanā vai datu un informācijas ieguvē un sniegšanā pēc pieprasījuma, kā arī attiecībā uz informācijas apmaiņu par tiesību aktu, noteikumu, procedūru, politikas vai standartu pārskatīšanu, kas var ietekmēt pamatu, uz kura pielikums tiek izpildīts.

5. iedaļa “Saziņa un sadarbība”

Šī sadaļa ietver noteikumus par saziņu un informācijas apmaiņu starp *FAA*, *EASA* un – attiecīgā gadījumā – dalībvalstu pilnvarotajām aviācijas iestādēm. Tā ietver noteikumus kontaktpunktu noteikšanai dažādos *FSTD* pielikuma tehniskajos aspektos, kā arī informāciju par *FFS* piešķirtajiem atbrīvojumiem un izņēmumiem.

6. iedaļa “Kvalifikācijas prasības atbilstības atzinumu pieņemšanai”

Šī iedaļa ietver pamatprasības iestādēm attiecīgo sistēmu efektivitātes ziņā *FSTD* regulatīvajā uzraudzībā, ieskaitot juridisko un regulatīvo struktūru, resursus, apmācību programmas, dokumentāciju un reģistrus, kā arī iekšējo politiku, procedūras un kvalitātes sistēmas.

Turklāt šī iedaļa ietver noteikumus par attiecīgo sistēmu sākotnējo un pastāvīgo efektivitātes apliecināšanu, ieskaitot noteikumus par Pušu dalību savstarpējās kvalitātes revīzijās un standartizācijas darbībās, kvalitātes un standartizācijas ziņojumu un citas attiecīgas informācijas apmaiņu, kas var būt nepieciešama, lai saglabātu Pušu pastāvīgu uzticēšanos otras Puses sistēmām.

Ir svarīgi uzsvērt, ka visu ES dalībvalstu iestādes var veikt *FFS* novērtēšanu *FAA* vārdā, ciktāl tie atbilst šajā pielikumā noteiktajām prasībām. *EASA* pienākums būs pārraudzīt šādu atbilstību savu dienišķo standartizācijas darbību ietvaros.

7. iedaļa “Izmeklēšana un izpildes nodrošināšanas pasākumi”

Šajā iedaļā paredzēti noteikumi par sadarbību neatbilstības izmeklēšanā un izpildes nodrošināšanas pasākumu veikšanā. Saskaņā ar Nolīgumu abas Puses patur tiesības veikt izpildes nodrošināšanas darbības pret *FSTD* operatoriem, kuriem ir *FAA* vai *EASA* apstiprinājumi.

8. iedaļa “Pārņemšanas noteikumi”

Šajā iedaļā paredzēti noteikumi par to, kā *FFS*, kas pašlaik ir tiešā *EASA* uzraudzībā, tiks nodoti *FAA*, kā arī to, kā *FFS*, kas pašlaik ir tiešā *FAA* uzraudzībā, tiks nodoti ES dalībvalstu pilnvarotajām aviācijas iestādēm. Pašlaik ir četras ES dalībvalstis, kurās atrodas *FAA* apstiprināti *FSS* – Apvienotā Karaliste, Dānija, Francija un Nīderlande.

Pārņemšana notiek 18 mēnešu laikā pēc dienas, kad pielikums stājas spēkā, un tiks sinhronizēta ar iekārtu atkārtotas novērtēšanas datumiem.

9. iedaļa “Nodevas”

Nodevas par iekārtu atkārtotu novērtēšanu tiks piemērotas saskaņā ar Nolīguma 14. pantu un saskaņā ar piemērojamajām regulatīvajām prasībām, kas ES ir Komisijas 2014. gada 27. marta Regula (ES) Nr. 319/2014 par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras iekasētajām maksām un atlīdzību.

1. papildinājums “Īpaši nosacījumi”

Šis papildinājums ietver ES īpašos nosacījumus, kas piemērojami ASV esošiem *FFS*, kā arī *FAA* īpašos nosacījumus, kas piemērojami ES esošiem *FFS*.

Šādi īpašie nosacījumi ir papildu regulatīvās prasības, kas būs jāpārbauda novērtēšanas revīzijās, lai ņemtu vērā ES un ASV regulatīvo sistēmu atšķirības lidojumu trenāžieru jomā.

ES gadījumā atbilstību *FAA* īpašajiem nosacījumiem pārbaudīs to dalībvalstu valsts iestādes, kurās atrodas iekārtas ar *FAA* sertifikātiem, vai – atsevišķos gadījumos – *EASA*, ja ES esošie *FFS* ir Aģentūras pārziņā. Īpašo nosacījumu pārbaudes rezultāti tiks reģistrēti īpašo nosacījumu ziņojumā, ko iestāde sagatavo pēc novērtēšanas.

2. papildinājums “Aviācijas iestādes darbības”

Šis papildinājums ietver īpašas darbības, ko ES dalībvalstu pilnvarotās aviācijas iestādes veiks *FFS* atkārtotā novērtēšanā *FAA* vārdā. Tas ietver atkārtotās novērtēšanas ieplānošanu, novērtēšanas veikšanas sagatavošanu, novērtēšanas un turpmāko darbību veikšanu, tostarp novērtējuma ziņojuma un īpašo nosacījumu ziņojuma, kas jānodod *FAA*, sagatavošanu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Divpusējā uzraudzības padomē atbilstoši Nolīgumam starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropas Kopienu par sadarbību civilās aviācijas drošības reglamentēšanā Eiropas Savienībai jāņem vērā jautājumā par 4. pielikuma pievienošanu Nolīgumam

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 100. panta 2. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Nolīgums starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropas Kopienu par sadarbību civilās aviācijas drošības reglamentēšanā ("Nolīgums") stājas spēkā 2011. gada 1. maijā².
- (2) Viens no galvenajiem Nolīguma mērķiem ir uzlabot iesakņojušās sadarbības attiecības starp Eiropu un ASV, lai visā pasaulē nodrošinātu augstu civilās aviācijas drošumu un mazinātu liekas regulatīvās uzraudzības radīto ekonomisko nastu aviācijas nozarei un ekspluatantiem.
- (3) Nolīguma 1. grozījums³ paplašina Nolīguma 2. panta B punkta tvērumu, lai cita starpā iekļautu personāla licencēšanu un apmācību.
- (4) Nolīguma 5. pants pēc grozījumiem paredz jaunu Nolīguma pielikumu izstrādi jautājumos, kas ir Nolīguma darbības jomā.
- (5) Abi tehniskie aģenti, t. i., Eiropas Aviācijas drošības aģentūra, kas pārstāv ES, un ASV Federālā aviācijas pārvalde, ir sagatavojuši priekšlikumu Divpusējai uzraudzības padomei pieņemt Lēmumu ieviest Nolīgumā jaunu 4. pielikumu, kas aptvertu lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtu ("*FSTD*") atbilstības atzinumu un dokumentācijas savstarpēju akceptēšanu.
- (6) Jaunā pielikuma izpilde radīs ietaupījumus abiem tehniskajiem aģentiem un vienlaikus samazinās izmaksas nozarē (*FSTD* operatori), kā rezultātā gaisa pārvadātāji saviem pilotiem gūs plašāku piekļuvi *FSTD*.
- (7) Nolīguma 19. panta C punktā paredzēts, ka jaunizveidoti pielikumi stājas spēkā ar Divpusējās uzraudzības padomes lēmumu, kura izveidota saskaņā ar Nolīguma 3. pantu.

² OV L 291, 9.11.2011., 3.–44. lpp.

³ OV L 11, 16.1.2018., 3.–5. lpp.

- (8) Jaunais 4. pielikums par lidojumu simulācijas trenažieru iekārtām ir jāapstiprina Eiropas Savienības vārdā.
- (9) Padomes 2011. gada 7. marta Lēmuma Nr. 2011/719/ES par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropas Kopienu par sadarbību civilās aviācijas drošības reglamentēšanā, 4. panta 3. punktā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. panta 9. punktu noteikts, ka Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nolēm, kāda nostāja Savienībai jāieņem Divpusējās uzraudzības padomē jautājumā par papildu pielikumu pieņemšanu saskaņā ar Nolīguma 3. panta C punkta 7. apakšpunktu un 19. panta C punktu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Eiropas Savienībai jāieņem Divpusējā uzraudzības padomē saskaņā ar Nolīguma starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropas Kopienu par sadarbību civilās aviācijas drošības reglamentēšanā 3. un 19. pantu jautājumā par Divpusējās uzraudzības padomes lēmuma pieņemšanu par Nolīguma 4. pielikuma pieņemšanu, balstās uz šim lēmumam pievienoto Divpusējās uzraudzības padomes Lēmuma Nr. 0011 projektu.

2. pants

Mobilitātes un transporta ģenerāldirektorāta Aviācijas direktorāta direktors kā līdzpriekšsēdētājs un Eiropas Savienības pārstāvis Divpusējā uzraudzības padomē ar šo tiek pilnvarots parakstīt Divpusējās uzraudzības padomes Lēmumu Nr. 0011.

3. pants

Pēc Divpusējās uzraudzības padomes lēmuma pieņemšanas to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*